

Indtil 1909 udsendtes de af Direktøren for den grønlandske Handel, men fra 1909 er der ingen Redaktion angivet paa disse Meddelelser: enkelte Hæfter, man kan ikke en Gang paa alle Hæfter se, hvor de er trykte. Dette Dokument, der fortæller om Grønland, men saaledes bliver til i Dølgemaal, hvem er det egentlig, der udsender det? Er det Kultusministeriet, eller er det Indenrigsministeriet? Jeg formoder, det er Indenrigsministeriet og derunder Direktøren; men saa optrykker altsaa Direktøren uden videre i disse Meddelelser dette Lønregulativ for Kateketerne, saa at det kommer til at træde i Kraft, og det burde Kultusministeriet dog have noget Indseende med. Det burde være saaledes ordnet, at man tydeligt kunde se, hvem det var, der udsendte disse Meddelelser, saa der var et Sted, hvor man kunde henholde sig, naar man vilde have Oplysninger om Ting, der stod deri, og saa at man kunde gøre Ansvar gældende.

Jeg vil dernæst tillade mig at spørge den højtærede Kultusminister, hvordan det gaar med den store danske Ordbog, som i en lang Aarrække har været under Udarbejdelse. Dette Arbejde ledes, som bekendt, af Professor Verner Dahlerup, og der findes Bevillinger til det paa Finanslovene. Jeg har forgæves Aar efter Aar ventet paa, at de første Hæfter af denne sikkert i høj Grad fortræffelige Bog vilde udkomme, og der er ingen, som arbejder med dansk Sprog enten mundtligt eller skriftligt, der ikke har savnet den. Jeg tror, det vil interessere ikke blot mig, men Tinget i det hele, hvor vidt man er kommet med Arbejdet, og hvorvidt man har Forholdet til Forlaget ordnet; det er mig nemlig bekendt, at store Dele af Bogen allerede er udarbejdede, saa man skulde tro, at Udgivelsen snart kunde begynde.

Endelig vil jeg tillade mig at berøre den Affære, der i de senere Dage har optaget Tingets Tid noget, den saakaldte Møborg-Affære eller Striden i Fredebo Friskole — saadan hedder Friskolen nemlig. Jeg skal ikke blande mig i Mellemværendet mellem det ærede Medlem fra Nørresundby (Nørgaard) og den højtærede Kultusminister. Sagen er jo nu, om jeg saa maa sige, blevet belyst fra forskellig Side, og selve Sagen interesserer mig mere end det Rabalder, det giver, naar de to Herrer trakterer hinandens Kalveskind. Det er ganske rigtigt, som det er blevet sagt, at dette er en Sag, der har vakt meget stor Opmærksomhed over

hele Landet, og som man har vist megen Interesse. Jeg hører til dem, der har fulgt den med Interesse fra allerførste Færd, og jeg glæder mig over, at den er fremdraget, fordi jeg tror, at det derved er blevet muligt at faa udryddet en Misforstaaelse, som aabenbart flere Steder har været ved at vokse frem, den nemlig, at den højtærede Kultusminister skulde staa uvillig overfor Friskolerne, at hans Skrivelse havde til Hensigt at give Udtryk for denne Uvillie, og at han skulde nære onde Hensigter i Retning af at ville true Friskoleundervisningens Frihed. Paa de fynske Friskolers Sommermøde, hvor det ærede Medlem fra Nørresundby indledede en interessant Forhandling om de forskellige politiske Partiers Stilling til Friskolen, blev den Sag forhandlet, og der faldt der meget skarpe Udtalelser, ikke saa meget, tror jeg, paa Foranledning af det ærede Medlem fra Nørresundby, men snarere paa Foranledning af et tidligere Medlem af dette Ting, Hr. Gaardejer Lindø, som ogsaa deltog i Forhandlingen. Desværre var jeg forhindret i at være til Stede ved Mødet. Dér kom denne Misforstaaelse af den højtærede Ministers Stilling ogsaa frem. Men netop nu, da jeg synes, vi har faaet den klaret, vil jeg gerne takke den højtærede Minister, fordi han forleden slog fast, at dette var et specielt Tilfælde, og at i Almindelighed har Præsten eller Skolekommissionens Medlemmer ikke nogen Ret til at møde i Privatskolen udenfor de lovbefalede Eksaminier, dernæst fordi han slog fast, at Præsten ikke har Ret til at blande sig i Undervisningen — jeg skal senere komme til, at dette forstod man meget vel oppe i Møborg —, og endelig, fordi han hævdede, at man stod frit med Hensyn til de Midler, man vilde benytte ved Undervisningen i Religion og i Troslære, og udtalte, at Ministeren havde til Hensigt at søge Valgmenighedsloven ændret og at han agtede at føre Forhandlinger med Friskoleforeningens Formand Hr. Lærer L. Rasmussen, Ringe. Jeg skal tillade mig at opfordre den højtærede Kultusminister til at fortsætte eller føre disse Forhandlinger.

Hvad nu angaar den meget omtalte Næse, som det ærede Medlem fra Nørresundby ikke havde faaet Øje paa, vil jeg kun i Forbigaaende bemærke, at det havde dog Formanden for Friskoleforeningen i Møborg, Hr. Lars Lindholm, som i Lemvig Folkeblad Nr. 113 for i Aar offentliggør hele Ministerens Skrivelse og derefter følger til, at Læserne vil dog se, at der i Mini-